روزنامه شرق

سه‌شنبه ۱۶ آبان ۱۳۹۶ • ۱۸ صفر ۱۴۳۹ • ۷ نوامبر ۲۰۱۷

سال پانزدهم • شماره ۳۰۰۶ • ۲۰صفحه • ۲۰۰۰ تومان

سخنگوی وزارت خارجه خطاب به سران عربستان:

به‌جای فرافکنی، کشتار مردم یمن را متوقف کنید

گروه سیاست: ایران بـه بیانیه ائتـلاف تحت رهبری عربسـتان در یمن واکنش نشان داد؛ سخنگوی وزارت خارجه ایران با رد اتهامات وارده در بیانیه اخیر ائتلاف تحت رهبری عربستان سـعودی، این اتهامات را ناروا، غیرمسئولانه، مخرب و تحریک‌آمیز خواند...

صفحه ۱۹

جواد اطاعت:

حادثه عاشورا برامتناع از بیعت استوار است

ضمیمه سیاسی: دانشـگاه علوم پزشکی مشهد اواخر مهرماه میزبان جواد اطاعت، نماینده مجلس ششم و استاد دانشگاه شهیدبهشتی، بود تا واقعه عاشورا را از زاویه‌ای دیگر بررسـی کند. در آستانه اربعین حسینی، متن کامل سخنان این فعال سیاسی اصلاح‌طلب...

صفحه ۱۱

نامه رئیس جمهوری به مقام معظم رهبری

روحانی: در مورد «هم‌وطن زرتشتی» بر مبنای حقوق شهروندی عمل شود

صفحه ۶

حسام‌الدین آشنا در پاسخ به تاجزاده:

گردش راست به روحانی بعید نیست

صفحه ۲

عکس: Gettyimages

تیترها

خبرهای ضدونقیض درباره ترور پسر شاه فهد

همین صفحه

دولت و پایتخت از احمدی نژاد تا روحانی

سهم تهران از دو یکدستی

صفحه ۱۷

مدیران اتوبوسی

«دینی ترکمان» دلایل کاهش انگیزه کار و فرار مغزها را بررسی کرد

صفحه ۴

روایت حسین کروبی از دیدار با پدر:

دیدارها انجام می‌شود و ما هم مشکلی نداریم

صفحه ۲

محمدرضا تابش:

مجموعه نظام راغب به حل‌وفصل مسئله حصر است

صفحه ۲

سرمقاله

مثلث واشنگتن، تل‌آویو و ریاض

علاءالدین غروی . استاد دانشکده روابط بین‌الملل

قرار بـود نوشـتار حاضر بر بحران در روابط قطر و عربستان سـعودی و تلاش میانجیگرانه شـیخ کویـت بـرای حـل این بحران متمرکز شود، ولی مسئله غیرمنتظره اسـتعفای سعد الحریری، نخست‌وزیر لبنان و ایجاد یک بحران جدید در خاورمیانه بسیار حسـاس، باعث شـد تا ضمن بررسـی وضعیت روابط ریاض و دوحه و مسئله میانجیگری کویت، نگاهی هرچند کوتاه به مسئله لبنان افکنده شود. بدون شـک، در هر دو مسـئله آفریننـده بحران عربستان است که تلاش می‌کند با ایجاد جبهه‌ای در برابر ایران به اهداف توسعه‌طلبانه خود دست یابد. بحـران روابط میان دولت‌های سـعودی و قطر به‌عنوان دو کشـور کلیدی شورای همکاری خلیج‌فـارس با وجـود تلاش‌هـای میانجیگران منطقه‌ای (عمدتا کویـت) و بین‌المللی (آمریکا) هنـوز راه به‌جایـی نبرده و همچنان جنگ سـرد سیاسـی در پایتخت‌های این دو کشـور ثروتمند حاشیه جنوبی خلیج‌فارس ادامه دارد.

با عنایت بـه پیش‌آگاهی خوانندگان فرهیخته روزنامه «شرق» درباره پیشینه این اختلاف، در این نوشتار صرفا به ذکر چند نکته درباره علل پایداری بحران و تلاش‌های میانجیگرانه دوسـتان طرفین دعوا اشاره‌هایی می‌شود.

۱- بایـد این نکتـه مهم را در نظر داشـت که بدون شک، علت اصلی بروز این بحران کم‌سابقه در میان اعضای شـورای همـکاری خلیج‌فارس، برتری‌طلبی حکام عربسـتان سـعودی (به تعبیر نگارنده مرد بیمار خاورمیانه) اسـت که سرمست از درآمدهـای کلان نفتی، تـاب تحمل بازی‌های سیاسی بسیار ظریف قطر و ایفای نقش مستقلانه این کشور در امور منطقه را ندارند. حکام سعودی بـا بازیگری محمد بن‌سـلمان، ولیعهـد جوان و جویای نام این کشـور که بنا بر شواهد و قرائن، با استفاده از بیماری و کهولت سن پدر کنترل کارها را به دسـت گرفته اسـت، انتظار نداشته و ندارند اطاعت بی‌چون‌وچرا از برادر بزرگ‌تر خدشـه‌دار شـده و قطر، ضمن بهره‌وری از شبکه تلویزیونی الجزیره و نیز ثروت کلان ناشی از فروش گاز، بازی مستقلانه‌ای در امور منطقه داشته باشد.

۲- پس از مقاومت قطـر در برابر تحریم‌های همه‌جانبه عربسـتان، امارات متحده عربی، مصر و بحرین که بدون شک در صورت همکاری‌نکردن جمهوری اسـلامی ایران می‌توانستند این کشور را فلـج کرده و درنهایت تسـلیم ریاض کنند، دولت ترکیه موقعیت را مناسـب دانسـته و به‌اصطلاح از آب‌هـای گل‌آلود ماهی‌گرفتـن آغازید و نیروی نظامـی به قطـر اعـزام و تلویحا اعـلام کرد از حاکمیت قطر دفاع خواهد کرد. یقینا خوانندگان، دعـوای معـروف مربـوط بـه روابـط خـاص اخوان‌المسـلمین با دولت ترکیه و حوادث مصر را به یاد دارند (پیوسـتن مصر و ژنرال السیسی به این ماجرا نیز به این دلیل اسـت) و نیک می‌دانند فلاکت سیاسـی- اقتصادی مصـر و وعده کمک مالی ریاض باعث شد تا مصر خود را وارد دعوای خانگی شیوخ منطقه کند.

ادامه در صفحه ۱۱

خبر آخر

خبرهای ضدونقیض درباره ترور پسر شاه‌فهد

با وجودی که منابع رسـمی سعودی به‌ویژه شـبکه‌هایی مانند العربیه یا خبرگزاری رسمی عربسـتان (واس) درباره ترور یا مرگ عبدالعزیز بن فهد هیچ‌گونه خبری را منتشـر نمی‌کنند، از دو روز گذشته شـایعات گسترده‌ای درباره مرگ این شـاهزاده سعودی در فضای مجازی پخش شـده اسـت. حتی برخی از کاربـران اقدام به تأسـیس هشـتکی به نام «وفات عبدالعزیز بن فهد» کردند که در آن شـرکت‌کنندگان هرکدام به‌گونـه‌ای ایـن خبـر را بازتاب داده یـا نظر و دیدگاهشان را نسبت به آن بیان کردند.

مجمـوع خبرها و شـایعات حکایـت از آن داشـت که پسـر کوچک فهد پادشـاه اسـبق عربسـتان سعودی، یکشـنبه بر اثر یک درگیری درحین بازداشـت شاهزادگان کشته شده است. همین منابـع نقل کردند کـه او چند ماه پیش نواری را ضبـط کرده و در آن گفتـه بود روزی «ترور» خواهد شد. به گفته این منابع تأییدنشده عبدالعزیز بن فهد سـپتامبر گذشـته از سـوی مقامات امنیتی عربسـتان بازداشـت شده بود. همچنیـن گفته می‌شـود در آن زمان نیروهای امنیتـی با یـورش بـه کاخ او در جـده ضمن بازداشت این شـاهزاده پول‌های او و همسرش را در بانک‌هـا مصادره کرده بودند. برخلاف این شایعات منابع رسمی عربستان دراین‌باره سکوت کرده بودند تا اینکه روز گذشته یک منبع اماراتی به نقل از دربار پادشاهی عربستان خبر مرگ این شـاهزاده جوان ۴۴ساله را تأیید کرد. به گزارش پایگاه اینترنتی الاتحاد: دربار پادشاهی عربستان درگذشـت شـاهزاده عبدالعزیز بن فهد را تأیید کرد و با صدور بیانیه‌ای گفت: «امروز دوشـنبه ۱۴۳۹/۲/۱۷مطابق آنچه خبرگزاری عربسـتان (واس) گـزارش داد، شـاهزاده عبدالعزیـز بن فهد به رحمت خدا رفت. امیدواریم خداوند او را مشـمول رحمت خود قرار داده و در بهشت پهناورش مقام دهد. انـالله و اناالیه راجعون».

بااین‌حـال همچنان بازار شـایعات درباره مرگ این شاهزاده سـعودی داغ است. برخی منابع به نقل از شـخص او نوشـتند چنـد ماه پیش حسـاب‌های کاربری او در فضای مجازی هک شـده بود. بعضی دیگر نوشـتند عبدالعزیز بن فهـد جـزء شـاهزاده‌های مخالـف محمد بن سلمان به‌شمار می‌رفت.

فرزند کوچک ملک فهد درگذشته به‌صورت رسمی پسـت‌های مختلفی از جمله عضویت در شـورای وزیران و ریاست دفتر هیئت وزیران را برعهـده داشـت. مادر او شـاهزاده جوهره، دختـر ابراهیـم بـن عبدالعزیـز آل ابراهیم و پـدر بزرگـش عبدالعزیـز آل ابراهیـم یکی از فرماندهان جنگ‌های نخسـتین برای تأسـیس دولـت عربسـتان بـود. روز گذشـته در خبـر دیگری اعلام شـد شـاهزاده منصور بن مقرن بن عبدالعزیز بر اثر سـقوط یک بالگرد کشـته شـده است. منابع رسمی سـعودی با تأیید این خبر گفتند او به‌همراه چند نفر دیگر از مقامات دولتی بر اثر سانحه سـقوط بالگرد کشته شده اسـت. درباره مرگ این شـاهزاده سعودی نیز شـایعات متعددی مطرح شـد. برخـی منابع نزدیک به اسـرائیل گفتند احتمـال دارد بالگرد او بر اثر شلیک موشـکی از سوی شبه‌نظامیان حوثی در یمن سـقوط کرده باشد. بعضی منابع مخالف دولت عربسـتان نیز گفتنـد او درحال فرار بوده که کشـته شـده اسـت. همین منابع سـناریوی بزرگ‌تری را نقل کردند مبنی بر اینکه کودتایی در عربسـتان در حال اجرا بوده و موج دسـتگیری‌های یاشـده در پی لورفتن آن کودتا صورت گرفته اسـت. به گفته ایـن منابع یکی از عناصـر فعال این کودتا شـاهزاده منصور بن مقرن بوده اسـت. مقرن بن عبدالعزیز ولیعهد عربستان بود که سلمان پادشاه کنونی او را کنار گذاشت و به‌جای او محمد بن نایف و پس از او فرزند محمد بن سلمان را به ولیعهدی برگزید.

یادداشت

واقع‌بینی یا پنهان‌کردن واقعیت‌ها

ژاله شادی‌طلب
جامعه‌شناس

سـوءظن به دنیا چنان در روح و جان ما ریشـه دوانیـده که حتی سـازمان ملل را که با اسـتناد به گزارش‌هـای آن، افتخـار می‌کنیـم کـه «در زمره کشـورهای با توسعه انسانی بالا» قرار گرفته‌ایم، در همان نقد یادشـده می‌گوییم اگرچه این «گزارش‌ها اغلب با بدبینی درباره آمارهای مربوط به زنان تهیه می‌شـود»، اما به‌هرحال ما را در شاخص «عدالت جنسـیتی» در زمره کشـورهایی با توسـعه‌یافتگی بالا محسـوب کرده‌اند! متوجه نمی‌شـویم با چنین تفاسـیری و این‌گونه اسـتنادهای گزینشی، خود را دچار تناقضی آشـکار و درعین‌حـال ارائه تصویری غیرواقعـی کرده‌ایـم کـه به‌طور یقیـن کمکی به تصمیم و اقدام صحیح نمی‌کند. امروزه بیشتر مردم می‌دانند شاخص توسـعه انسانی شامل داده‌هایی است که خود کشورها در سه زمینه اصلی سلامت (امیـد بـه زندگی)، آمـوزش (امید بـه تحصیل و متوسـط زمان تحصیل) و کیفیت زندگی/ اقتصادی (درآمد ناخالص ملی) تهیه و به سازمان ملل ارائه می‌کنند. کیسـت نداند که علت قرارگرفتن ایران در زمره کشورهای با توسعه انسانی بالا، امید به زندگی و آموزش اسـت، وگرنه در شـاخص‌های اقتصادی وضعیت تحسـین‌برانگیزی نداریم. در نتیجه ایران به‌لحاظ برخورداری از توسعه انسانی در سال ۲۰۱۶ بالاتر از کشورهای مصر، تونس، لیبی، ترکیه، برزیل، چین و... و پایین‌تر از بیشـتر کشورهای حوزه خلیج فـارس مانند قطر (۸۵،۶)، بحریـن (۰،۸۲)، کویت (۰،۸)، امارات متحده عربی (۰،۸۴) و عمان (۰،۷۹) قرار گرفته است و سطح رفاه اقتصادی - اجتماعی در ایران از بسـیاری از کشـورهای درحال‌توسـعه جهان پایین‌تر اسـت. اطلاعات وضعیـت ایران در شاخص «نابرابری جنسـیتی» از نظر نگارنده بسیار مهم‌تر اسـت؛ این شـاخص (GII) در واقع ارقامی از صفر تا یک را شـامل می‌شود که هرچه این رقم بیشتر باشد، نشـان‌دهنده نابرابری بیشتر میان زن و مرد در یک کشور است.

ادامه در صفحه ۴

حرف اول

دولت دوازدهم مقابل دولت یازدهم؟

عبدالحسین طوطیایی . پژوهشگر کشاورزی

در ایـام پرهیجـان رقابت‌هـای انتخابـات ریاسـت جمهـوری دوازدهـم، بسـیاری از نخبـگان، نویسندگان و استادان برای انتخاب دیگر بار آقـای روحانی به عرصه رسـانه آمدند. نگارنده نیز به‌عنوان چهره دانشگاهی آشـنا به حوزه کشـاورزی، به دفاع از عملکرد دولت یازدهـم در این حوزه پرداختـم؛ دفاعی که نه‌فقط از جانـب هواداران رقیب به‌طعن گرفته شـد که در آن سوی مرزها نیز که سال‌هاسـت در پستوی انزوا قرار دارند، مورد تمسخر قرار گرفت. گرچه نشانه‌ها در این چند ماه به اثبات ادعـای این دو طیف کمکی نکرده اسـت، اما بعضی چرخش‌ها در رویکردهای دولت، سؤالاتی را پدید آورده و شکوه و گلایه‌هایی به همراه داشته است. نگارنده نیز از رویکردهای جدید در بستر حیات و حوزه کشاورزی و تولید غذا در حیرتم. مدعای دفـاع از آمدن دیگر بار دکتـر روحانی، ادامه تکاملی مسیری بوده که در دولت یازدهم پی گرفته شد؛ راهی که با اجرائی‌شـدن قانون تمرکز، کلید دروازه واردات را به دسـت مدیریتی داد که دغدغه‌اش دستیابی به تولید پایدار داخلی بود؛ دغدغه‌ای که با ابزار زنگ‌زده و صندوق‌های تهـی نباید مورد توقع زیـاد هم قرار می‌گرفت. اما سـرانجام این انگیزه‌ها و با وجود انبوه چالش‌هـا خود را در رونق تولید گندم، شـکر، آبزیان، برنج و... نمایان کرد؛ نمایی که انتظار می‌رفت در روند اصلاحش در دولت دوازدهم شـتاب بیشـتری یابد. اما چرا کشـتی‌بان را سیاسـتی دیگر در پیش است و چرخش‌های تعجب‌آور در دست اقدام؟ ازجمله آنها ارائه لایحه انتزاع مجدد وزارت بازرگانی و لغو قانون تمرکز در بخش کشـاورزی بوده اسـت؛ لایحه‌ای که دولت برای بررسی یک‌فوریتی آن به انتظار ننشست و با مصوبه خود به وزیر صنعت، معدن و تجارت خود اختیارات جدیدی داد. اختیاراتی که با سلب آن از وزیر جهاد کشـاورزی در حقیقت بر سیاسـت‌های دولت یازدهم خود نیز خط بطلانی کشید. در چنین شرایطی متأسـفانه سـکوت دولت موجب سلسـله نقدها و مخالفت‌هـای منطقی با این رویکرد شـده اسـت؛ ازجملـه ملـک‌زاده، رئیس نظام صنفی کشـاورزی، گفت: «بـا احیـای وزارت بازرگانی اهـداف اقتصاد مقاومتی زیر سـؤال می‌رود. اگرچـه وزارت بازرگانی شـعار حمایت از مصرف‌کننـده را ملاک اصلی خود قرار داده است؛ اما واردات محصولات و کم‌رنگ‌شدن زمینـه تولیدات داخل در بازار به ضـرر تولیدکننده و مصرف‌کننده تمام می‌شود».

ادامه در صفحه ۴

همراهان امروز روزنامه شرق

رجوع به صفحه ۲
LONGINES

رجوع به صفحه ۲۰
بانک تجارت

رجوع به صفحه ۵

رجوع به صفحه ۱۵
آسیاتک

سازمان آگهی ها ۸۸۷۹۲۴۳۴ - ۸۸۱۹۲۸۷۷

خبر به وقت شرق
به تلگرام شرق بپیوندید
@sharghdaily

روزنامه شرق
تحویل روزنامه درب منزل
یا محل کار شما بدون هزینه ارسال
۸۸۲۰۹۵۹۳
۸۸۱۹۸۹۶۴

ضمیمه رایگان امروز روزنامه شرق
ویژه استان کرمانشاه
از روزنامه‌فروشی‌ها بخواهید